

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI

Esas No : 2023/126
Karar No : 2023/385

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Büyükçekmece 6. Aile Mahkemesi
TARİHİ : 18.09.2020
SAYISI : 2018/1025 E., 2020/1133 K.
DAVACI-DAVALI : Ebru Demirbilek vekili Av. İbrahim Daloğlu
DAVALI-DAVACI : Emir Demirbilek vekili Av. Abdülkadir Ünlü
DAVA TARİHİ : 16.10.2018
HÜKÜM/KARAR : Her iki davanın kabulü
TEMYİZ EDEN : Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Taraflar arasında, İlk Derece Mahkemesinde görülen karşılıklı boşanma davalarında her iki davanın kabulü ile tarafların boşanmalarına karar verilmiştir.

İstinaf incelemesinden geçmeden kesinleşen İlk Derece Mahkemesi kararının kanun yararına temyizden incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hakimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı-karşı davalı kadın vekili dava dilekçesinde; evlilik birliğinin temelinden sarsılması sebebi ile tarafların boşanmalarına, ortak çocukların velâyetlerinin davacı kadına verilmesine, çocuklar yararına ayrı ayrı 750,00 TL tedbir ve iştirak nafakasına, davacı kadın yararına 750,00 TL tedbir ve yoksulluk nafakası ile 75.000,00 TL maddî, 75.000,00 TL manevî tazminata hükmedilmesini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalı-karşı davacı erkek vekili karşı dava dilekçesinde; evlilik birliğinin temelinden sarsılması sebebi ile tarafların boşanmalarına, ortak çocukların velâyetlerinin davalı-karşı davacı erkeğe verilmesine, çocuklar yararına ayrı ayrı 250,00 TL nafakaya, davalı karşı davacı erkek yararına 50.000,00 TL maddî 50.000,00 TL manevî tazminata hükmedilmesini talep ve dava etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

1. İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile boşanmaya sebep olan olaylarda davalı karşı davacı erkeğin, davacı-karşı davalı kadına göre daha ağır kusurlu olduğu gerekçesi ile her iki davanın kabulü ile tarafların boşanmalarına, ortak çocukların velâyetlerinin davacı-karşı davalı kadına verilmesine, baba ile kişisel ilişki kurulmasına, çocuklardan Ecrin Elif yararına takdir edilen 400,00 TL tedbir nafakasının karar tarihinden itibaren 450,00 TL 'ye çıkarılmasına, iştirak nafakası olarak devamına, çocuklardan Elîin yararına takdir edilen 350,00 TL tedbir nafakasının karar tarihinden itibaren 400,00 TL'ye çıkarılmasına, iştirak nafakası olarak devamına, davacı-karşı davalı kadının yoksulluk nafakası talebinin reddine, davacı-karşı davalı kadın yararına 40.000,00 TL maddî, 30.000,00 TL manevî tazminata hükmedilmesine karar verilmiştir.

2. Hüküm davalı karşı davacı erkek vekili tarafından istinaf edilmiş, İlk Derece Mahkemesi 29.12.2020 tarihli ek karar ile istinaf başvurusunun süresinde olmadığı gerekçesi ile davalı karşı davacı erkek vekilinin istinaf dilekçesinin reddine karar vermiş, ek karar davalı karşı davacı erkek vekili tarafından istinaf edilmiş, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 42. Hukuk Dairesi 16.02.2021 tarihli 2021/69 Esas 2021/213 Karar sayılı ilamı ile, ek kararın usul ve yasaya uygun olduğu gerekçesi ile davalı karşı davacı erkeğin istinaf talebinin reddine karar vermiş, Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı karşı davacı erkek vekili tarafından temyiz edilmiş, Dairemizin 13.09.2021 tarihli 2021/4109 Esas 2021/5932 Karar sayılı ilamı ile karar onanmış ve hüküm 13.09.2021 tarihinde kesinleşmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Yoluna Başvuran

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararının kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiştir.

B. Temyiz Sebepleri

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü 26.12.2022 tarihli kanun yararına temyiz dilekçesinde, davalı karşı davacı erkeğin asıl davaya cevap ve karşı dava dilekçesinde evlilik birliğinin temelinden sarsılması sebebiyle tarafların boşanmalarına karar verilmesi talebiyle birlikte maddî ve manevî tazminata karar verilmesini de talep etmiş olduğu gözetilerek bu yönde bir değerlendirmeye karar verilmesi gerekirken anılan hususta olumlu ya da olumsuz bir karar verilmemiş olmasının usul ve yasaya aykırı olduğunu belirterek kararın kanun yararına temyizen incelenerek bozulmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, davalı karşı davacı erkeğin asıl davaya cevap ve karşı dava dilekçesindeki tazminat talepleri hakkında olumlu veya olumsuz bir karar verilmesi gerekip gerekmediği noktasında toplanmaktadır.

2. İlgili Hukuk

1. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 363 üncü maddesinin birinci

fıkrası uyarınca ilk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

2. Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca karar kanun yararına bozulur ve bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

3. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (4721 sayılı Kanun) 166 ncı maddesinin birinci fıkrası, 174 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkrası, 6100 sayılı Kanun'un 297 inci maddesinin ikinci fıkrası

3. Değerlendirme

1.Davalı karşı davacı erkek vekili karşı dava dilekçesi ve asıl davaya cevap dilekçesinde evlilik birliğinin temelinden sarsılması nedeni ile boşanma talebinin yanı sıra boşanmanın fer'isi niteliğinde maddî ve manevî tazminat talep etmiş, İlk Derece Mahkemesince davalı-karşı davacı erkek vekilinin maddî ve manevî tazminat talepleri hakkında olumlu veya olumsuz bir karar verilmemiştir.

2.6100 sayılı Kanun'un 297 nci maddesinin ikinci fıkrasında hükmün sonuç kısmında, gerçekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin, taleplerden her biri hakkında verilen hükümle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası adı altında; açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesinin gerekli olduğu belirtilmiştir.

3.O halde İlk Derece Mahkemesince davalı karşı davacı erkek vekilinin karşı dava ve asıl davaya cevap dilekçesindeki boşanmanın fer'isi niteliğinde olan maddî ve manevî tazminat talepleri hakkında olumlu ya da olumsuz bir karar verilmemiş olması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

V. KARAR

Açıklanan sebeple

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğininAdalet Bakanlığına gönderilmesine,

24.01.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI**

Esas No : 2023/3810
Karar No : 2023/4379

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Çerkezköy İş Mahkemesi
TARİHİ : 19.04.2022
SAYISI : 2022/296 E., 2022/198 K.
DAVACI-KARŞI DAVALI :
DAVALI- KARŞI DAVACI :
DAVA TARİHİ : 06.10.2021
KARAR : Karşı davanın usulden reddi
KANUN YARARINA
TEMYİZ EDEN : Adalet Bakanlığı

Taraflar arasında, İlk Derece Mahkemesinde görülen ve asıl davadan tefrik edilen takas mahsup talebine ilişkin karşı davanın dava şartı yokluğundan usulden reddine karar verilmiştir.

İstinaf incelemesinden geçmeden kesinleşen İlk Derece Mahkemesi kararının kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı-karşı davalı asıl davaya ilişkin dava dilekçesinde; müvekkilinin, davalıya ait işyerinde tır şoförü olarak 09.03.2020 tarihinde çalışmaya başladığını, iş sözleşmesini ödenmeyen işçilik alacakları sebebi ile haklı olarak feshettiğini ileri sürerek kıdem tazminatı ile ücret, izin, fazla çalışma, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ücreti ile asgari geçim indirimi alacaklarının davalı-karşı davacıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı-karşı davacı cevap ve karşı dava dilekçesinde; davacı işçinin haklı bir sebebi olmadığı hâlde iş sözleşmesini feshettiğini, işverenden herhangi bir alacağı bulunmadığını, davacının müvekkili Şirkette

çalıştığı süre boyunca, müvekkili Şirketten elden ve banka havalesi yolu ile kendi ücreti haricinde, geri ödemek ve/veya ileride doğacak hak ve alacaklarından mahsup edilmek üzere ekstra avanslar, paralar aldığını ve davacının bakiye borcunun 4.056,05 TL olduğunu belirterek asıl davanın reddine, karşı davada işçi tarafından ödenmemiş olan 4.056,05 TL yönünden takas mahsup talebinin kabulüne karar verilmesini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

1. İlk Derece Mahkemesince 2021/414 Esasına kayıtlı asıl davanın 11.04.2022 tarihli duruşmasında, karşı davanın tefriki ile ayrı bir esasa kaydedilmesine karar verilmiştir.

2. İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile somut davanın, Mahkemenin 2021/414 Esas sayılı dosyasında karşı davanın tefriki karar verildiğinden 4.056,05 TL takas mahsup talebine ilişkin olduğu belirtilmiş ve 2021/414 Esas sayılı davanın 17.02.2022 tarihli ön inceleme duruşmasında davalı vekiline arabuluculuk son tutanağının aslı veya onaylı suretinin sunmak üzere 1 haftalık kesin süre verildiği; ancak davalı vekilince verilen süre içinde arabuluculuk son tutanağının aslı veya onaylı suretinin sunulmadığı gerekçesiyle davanın dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddi ile tefrik üzerine dosya üzerinden işlem yapıldığından vekâlet ücreti takdirine yer olmadığına karar verilmiştir.

3. İlk Derece Mahkemesi kararına karşı davacı-karşı davalı işçi ile katılma yoluyla davalı-karşı davacı işveren vekillerince istinaf yoluna başvurulması üzerine İstanbul Bölge Adliye Mahkemesinin 15.09.2022 tarihli ve 2022/1606 Esas, 2022/1258 Karar sayılı kararı ile dava değerinin 8.000,00 TL istinaf sınırının altında olduğu gerekçesiyle tarafların istinaf başvurularının miktardan reddine karar verilmiş olmakla tefrik edilen karşı dava yönünden İlk Derece Mahkemesince verilen karar istinaf incelemesinden geçmeksizin kesinleşmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Yoluna Başvuran

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararının kanun yararına temyizden incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiştir.

B. Temyiz Sebepleri

Adalet Bakanlığı; tefrik edilen karşı davanın usulden reddine karar verilmesine rağmen kendisini vekille temsil ettiren davacı-karşı davalı lehine vekâlet ücretine hükmedilmemesinin usul ve kanuna aykırı olduğunu belirterek İlk Derece Mahkemesi kararının kanun yararına bozulması istemi ile başvuruda bulunmuştur.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, asıl davadan tefrik edilen karşı davanın usulden reddine karar verilmesi hâlinde kendisini vekille temsil ettiren davacı-karşı davalı yararına vekâlet ücretine hükmedilmesi gerekip gerekmediğine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 363 üncü maddesinin birinci

fıkrası uyarınca ilk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırılık bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

2. Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca karar kanun yararına bozulur ve bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

3. 6100 sayılı Kanun'un "*Yargılama giderlerinin kapsamı*" kenar başlıklı 323 üncü maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

" (1) *Yargılama giderleri şunlardır:*

...

ğ) *Vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekâlet ücreti.*

...."

4. 6100 sayılı Kanun'un "*Yargılama giderlerine hükmedilmesi*" kenar başlıklı 332 nci maddesinin birinci fıkrasına göre yargılama giderlerine, mahkemece resen hükmedilir.

5. Karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin (Tarife) "*Görevsizlik, yetkisizlik, dava ön şartlarının yokluğu veya husumet nedeniyle davanın reddinde, davanın nakli ve açılmamış sayılmasında ücret*" kenar başlıklı 7 nci maddesinin ikinci fıkrası şöyledir:

"*Davanın dinlenebilmesi için kanunlarda öngörülen ön şartın yerine getirilmemiş olması ve husumet nedeniyle davanın reddine karar verilmesinde, davanın görüldüğü mahkemeye göre bu Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde yazılı miktarları geçmemek üzere üçüncü kısımda yazılı avukatlık ücretine hükümlenir.*"

6. Tarife'nin "*Tarifelerin üçüncü kısmına göre ücret*" kenar başlıklı 13 üncü maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

" (1) *Bu Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise avukatlık ücreti, davanın görüldüğü mahkeme için bu Tarifenin ikinci kısmında belirtilen maktu ücretlerin altında kalmamak kaydıyla (7 nci maddenin ikinci fıkrası, 10 uncu maddenin üçüncü fıkrası ile 12 nci maddenin birinci fıkrası, 16 ncı maddenin ikinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla) bu Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir.*

(2) *Ancak, hükmedilen ücret kabul veya reddedilen miktarı geçemez.*

...."

3. Değerlendirme

1. Somut uyuşmazlıkta davacı-karşı davalı işçinin, kıdem tazminatı ile birlikte bir kısım işçilik alacağının tahsili için açtığı asıl dava Mahkemenin 2021/414 Esasına kaydedilmiş ve davalı-karşı davacı işverence cevap dilekçesi ile birlikte açılan karşı davada işçi tarafından ödenmemiş olan 4.056,05 TL yönünden takas mahsup talebinin kabulüne karar verilmesi talep edilmiştir.

2. İlk Derece Mahkemesince 2021/414 Esasına kayıtlı asıl davanın 11.04.2022 tarihli duruşmasında, karşı davanın tefriki ile ayrı bir esasa kaydedilmesine karar verilmiştir.

3. Asıl davadan tefrik edilen somut davada (karşı dava) ise duruşma yapılmaksızın davanın, arbuluculuk dava şartının yerine getirilmediği gerekçesiyle dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine ve tefrik üzerine dosya üzerinden işlem yapıldığından vekâlet ücreti takdirine yer olmadığına karar verilmiştir.

4. Karşı dava, asıl davaya karşı açılmış bir dava olsa da asıl davadan ayrı ve bağımsız bir davadır. Bu sebeple asıl davadan tefrik edilsin ya da edilmesin, karşı dava yönünden kurulacak hükümde yargılama gideri ve vekâlet ücretine ayrıca hükmedilmelidir.

5. Somut dosyada her ne kadar İlk Derece Mahkemesince tefrik edilen karşı davada dosya üzerinden işlem yapılmış olması sebebi ile davacı-karşı davalı lehine vekâlet ücretine hükmedilmemiş ise de bu kabul isabetli değildir. Şöyle ki asıl davadan tefrik edilen karşı dava, asıl dava ile birlikte görülmeye başlanmış ve yargılama sırasında davacı-karşı davalı işçi, karşı dava yönünden de kendisini vekille temsil ettirmiştir. Bu durumda, tefrik edilen karşı dava yönünden verilecek hükümde 6100 sayılı Kanun'un 323 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi ve 332 nci maddesinin birinci fıkrası ile karar tarihinde yürürlükte olan Tarife'nin 7 nci maddesinin ikinci fıkrası ve 13 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca davacı-karşı davalı lehine vekâlet ücretine hükmedilmelidir.

6. Karşı davanın ayrı ve bağımsız bir dava olduğu ve asıl dava ile birlikte yargılması devam ederken asıl davadan tefrik edilen karşı dava yönünden, yargılama giderlerinden olan vekâlet ücretine ayrıca hükmedilmesi gerektiğinin göz önünde bulundurulmaması hatalı olmuştur.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

27.03.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.